

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

JUNIE 2017

**GESKIEDENIS V1
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit 16 bladsye.

1. BRONGEBASEERDE VRAE

1.1 Die volgende kognitiewe vlakke is gebruik om brongebaseerde vrae te ontwikkel.

KOGNITIEWE VLAKE	HISTORIESE VAARDIGHEDE	GEWIGS-TOEKENNING VAN VRAE
VLAKE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Onttrek inligting uit bronne. • Selektoring en organisasie van relevante inligting uit bronne. • Definieer historiese begrippe/terme. 	30% (15)
VLAKE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretasie van bewyse uit bronne. • Verduidelik inligting verkry uit bronne. • Analiseer bewyse uit bronne. 	40% (20)
VLAKE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteer en evalueer bewyse uit bronne. • Skakel met bronne om bruikbaarheid, betroubaarheid, eensydigheid en beperkings vas te stel. • Vergelyk en kontrasteer interpretasies en perspektiewe in die bronne en kom tot onafhanklike gevolgtrekkings. 	30% (15)

1.2 Die inligting hieronder dui aan hoe brongebaseerde vrae geassesseer word:

- By die nasien van brongebaseerde vrae moet krediet gegee word vir enige ander geldige en toepaslike standpunte, argument, bewyse of voorbeelde.
- Met die toekenning van punte moet aandag gegee word aan hoe daar aan die vereistes van die vraag voldoen is.
- In die nasienriglyn word die vereistes van die vraag (vaardighede waaraan aandag gegee moet word) sowel as die vlak van die vraag in kursiefgedrukte skrif aangedui.

1.3 Assesseringsprosedures vir brongebaseerde vrae

- Gebruik 'n regmerk (✓) vir elke korrekte antwoord
- Gee aandag aan die punttoekenning bv. (2 x 2) wat neerkom op twee redes en word twee punte elk toegeken (✓✓ ✓✓); (1 x 2) wat neerkom op een rede en twee punte toegeken word (✓✓)
- Indien 'n vraag 4 punte tel word 4 regmerke (✓✓✓✓) aangedui.

Paragraafvraag

Paragrafe behoort globaal (holisties) geassesseer te word. Beide die inhoud en die struktuur van die paragraaf moet in berekening gebring word wanneer punte toegeken word. Die volgende stappe moet gebruik word wanneer 'n antwoord op 'n paragraafvraag geassesseer word:

- Lees die paragraaf en plaas 'n kolpunt (.) by elke punt binne-in die teks waar die kandidaat relevante bewyse gebruik het om die vraag te beantwoord.
- Lees die paragraaf weer om die mate te evalueer waarin die kandidaat in staat was om relevante bewyse te gebruik om die paragraaf te beantwoord.
- Maak regmerkies (✓) wat aan die kandidaat toegeken is vir die paragraaf aan die einde van die paragraaf; sowel as die vlak (1,2, of 3) soos aangedui in die holistiese rubriek en gee 'n kort kommentaar bv.

_____ . _____ . _____
 _____ . _____ . _____
 ✓✓✓✓

Vlak 2

Gebruik meestal relevante bewyse om die paragraaf te skryf.

- Tel al die regmerke vir die brongebaseerde vrae op en skryf dan die punt aan die regterkantse onderste kantlyn, bv.

32
50
- Maak seker dat die totale punte akkuraat na die buiteblad van die antwoordeboek oorgedra word.

2. OPSTELVRAE**2.1 Die opstelvrae vereis dat kandidate:**

- In staat sal wees om hul argument op 'n logiese en samehangende wyse te stel. Hulle moet die relevante inligting kan selekteer, organiseer en bymekaarvoeg sodat dit vir hulle moontlik sal wees om 'n redelike reeks feite of 'n effektiewe argument te kan weergee om sodoende die gestelde vraag te beantwoord. Dit is noodsaaklik dat 'n opstel 'n inleiding, 'n samehangende en gebalanseerde liggaam van bewyse en 'n slot het.

2.2 Nasien van opstelvrae

- Nasieners moet daarop let dat die inhoud van die antwoord gelei sal word deur die handboeke wat by 'n spesifieke sentrum gebruik is.
- Kandidate mag enige ander toepaslike inleiding en/of samevatting hê as dit wat ingesluit is by 'n riglyn vir nasien van 'n spesifieke opstel.
- By die assessering van die oop brongebaseerde vrae moet kandidate krediet kry vir enige ander relevante antwoord.

2.3 Globale assessering van 'n opstel

Die opstel skryfwerk sal holisties (globaal) geassesseer word. Hierdie benadering vereis dat die onderwyser die totale produk as 'n geheel sal bepunt sonder om die samestellende dele individueel te bepunt. Hierdie benadering moedig die leerder aan om 'n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerde feitelike bewyse om 'n argument te ondersteun. Daar sal nie van die leerder verwag word om slegs 'feite' neer te skryf om 'n beter punt te behaal nie. Hierdie benadering sal leerders ook ontmoedig om 'model-antwoorde' voor te berei en te reproduseer sonder om die spesifieke vereistes van die vraag in ag te neem. Holistiese nasien van opstelle gee krediet aan leerders se mening, ondersteun deur bewyse. Anders as by inhoudsgebaseerde nasien, word leerders met holistiese assessering nie vir ontoereikende taalgebruik gepenaliseer nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die konstruksie/daarstelling van 'n argument
- Die toepaslike seleksie van feitelike bewyse om sodanige argument te ondersteun
- Die leerder se interpretasie van die vraag.

2. Assesseringsprosedures vir die opstel

2.4 2.4.1 Hou die sinopsis in gedagte wanneer die skryfwerk nagesien word.

2.4.2 Tydens die deurlees van die skryfwerk moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (aangedui met 'n kolpunt ('bullet') in die nasienriglyne/memorandum), vir elke hoofmoment/aspek wat volledig gekontekstualiseer is en 'n relevante slotopmerking (aangedui met 'n kolpunt in die nasienriglyn/memorandum) bv. 'n antwoord waar daar 5 hoofpunte is, sal daar dus 7 regmerkies wees.

2.4.3 Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word:

- Inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik

gekontekstualiseer nie

- Verkeerde stelling

- Irrelevante stelling

|
|
|

- Herhaling

R

- Analise

A✓

- Interpretasie

1✓

2. Die matriks

2.5 2.5.1 Gebruik van die matriks vir die assessering van opstelle.

By die nasien van opstelle, moet die kriteria gebruik word wat in die matriks voorsien word. Tydens die assessering van 'n opstel moet beide die inhoud en die aanbieding in ag geneem word. 'n Punt word toegeken by die snypunt van die inhoud en aanbieding, gebaseer op die sewe vaardigheidvlakke.

- (a) Met die eerste deurlees van die opstel word daar bepaal tot watter mate die hoofmomente gedek is om en die **inhoudsvlak** (op die matriks) vas te stel.

I	VLAK 4	

- (b) Die tweede deurlees van die opstel sal die vlak (op die matriks) van die **aanbieding** bepaal.

I	VLAK 4	
A	VLAK 3	

- (c) Ken 'n algehele punt toe met behulp van die matriks.

I	VLAK 4	} _{26–27}
A	VLAK 3	

NASIEN-MATRIKS VIR OPSTEL – TOTAAL: 50

	VLAK 7	VLAK 6	VLAK 5	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1
AANBIEDING 	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Goeie sintese van inligting. Het 'n goed gebalanseerde, oorspronklike argument ontwikkel met bewyse. Argument deurgaans volgehou en verdedig. Onafhanklike gevolgtrekking gemaak uit bewyse om die argument te ondersteun.	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. 'n Relevante argument is gevolg. Bewyse gebruik om die argument te verdedig. Poog om 'n onafhanklike gevolgtrekking uit die bewyse te maak om die argument te ondersteun.	Goed beplande en gestruktureerde opstel. Poog om 'n duidelike argument te ontwikkel. Gevolgtrekking gemaak uit bewyse om die argument te ondersteun.	Argument beplan en gestruktureer. Bewyse tot 'n sekere mate gebruik om argument te ondersteun. Slotsom bereik op grond van bewyse.	Toon soms bewys van 'n gestruktureerde en beplande argument. Poog om 'n argument vol te hou. Gevolgtrekking nie duidelik ondersteun deur bewyse nie.	Poging aangewend om antwoord te struktureer. Grootliks beskrywend of poog om argument te ontwikkel. Geen poging om 'n gevolgtrekking te maak nie.	Weinig of geen poging om die opstel te struktureer nie.
INHOUD 							
VLAK 7 Vraag is ten volle beantwoord. Inhoudskeuse ten volle relevant tot argument wat gevolg is.	47–50	43–46					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudseleksie relevant tot argument wat gevolg is	43–46	40–42	38–39				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toereikend en relevant.	38–39	36–37	34–35	30–33	28–29		
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Sommige weglatings of irrelevante keuse van inhoud.			30–33	28–29	26–27		
VLAK 3 Keuse van inhoud hou verband met vraag, maar beantwoord dit nie. Hou soms nie verband met die vraag nie. Weglatings.				26–27	24–25	20–23	
VLAK 2 Vraag ontoereikend beantwoord. Inhoud skraal.					20–23	18–19	14–17
VLAK 1 Vraag ontoereikend beantwoord of glad nie. Ontoereikend of irrelevante inhoud.						14–17	0–13

***Riglyne vir die toekenning van 'n punt in Vlak 1:**

- Vraag glad nie beantwoord nie/totaal irrelevante inhoud; geen poging om die opstel te struktureer nie = 0
- Vraag sluit basiese en algemene irrelevante inligting in; geen poging om die opstel te struktureer nie = 1–6
- Vraag ontoereikend en vaag beantwoord; klein poging om die opstel te struktureer = 7–13

VRAAG 1: HOE HET DIE KUBAANSE MISSIELKRISIS TOT DIE KOUE OORLOG-SPANNING TUSSEN DIE VSA EN DIE USSR BYGEDRA?

1.1 1.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Random sosialistiese lande
- Naby die USSR se grense (2 x 1) (2)

1.1.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Die VSA het voorstelle verwerp om Amerikaanse basisse op buitelandse gebiede te verwyder.
- Die USSR het bedreig gevoel met VSA missiele wat naby Russiese satellietstate in Europa bv. Turkye geplaas is.
- Verdediging van Kuba.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

1.1.3 *[Evalueer eensydigheid in Bron 1A – V2]*

Kandidate moet bewys tot watter mate die bron EENSYDIG en NIE EENSYDIG is nie. Kandidate moet die volgende aspekte gebruik om hulle standpunt te staaf.

EENSYDIG

- Geskryf deur die Sowjetunie se Sekretaris van Buitelandse sake – Andre Gromyko.
- Wou die VSA diskrediteer.
- Regverdig die ontplooiing van missiele in Kuba.
- Maak nie voorsiening vir VSA se redes vir optrede teen Kuba nie.
- Enige ander relevante antwoord.

NIE EENSYDIG

- Sekretaris van buitelandse sake lewer verslag oor feite.
- Het inligting oor VSA militêre basisse naby Sowjet-satellietstate gegee.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)

1.1.4 *[Bekragtig die regverdiging van bewyse uit Bron 1A – V2]*

Kandidate moet aandui of Castro GEREGERDIG of NIE GEREGERDIG was nie. Kandidate behoort die volgende aspekte te gebruik om hulle standpunt te ondersteun:

GEREGVERDIG

- Wou beskerming hê teen die inmenging van die VSA in Kuba.
- Wou aan die VSA bewys dat hy magtige vriende gehad het soos die USSR.
- Wou Kuba teen Amerikaanse inval of inmenging in huishoudelike sake beskerm / Kuba was militêr swak.
- Enige ander relevante antwoord.

NIE-GEREGVERDIG

- Dit was 'n oorlogsverklaring.
- Het die kernwapenwedloop/Koue Oorlog-spanning versterk.
- Het die invloed van die Sowjetsfeer in die VSA en die Karibiese eilande vergroot en tot die verspreiding van kommunisme gelei.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)

1.1.5 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Die VSA se inval in Kuba.
- Verhoogde spanning tussen die VSA en die USSR. (2 x 1) (2)

1.2 1.2.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V1]*

- Die VSA president gelas 'n blokkade van Kuba om die USSR te dwing om die bou van missielebasisse te stop.
- Die USSR se ontplooiing van missiele in Kuba was onaanvaarbaar vir die VSA.
- Kennedy was gereed om die USSR te konfronteer sou hulle die blokkade verontagsaam.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

1.2.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V2]*

- Kennedy was gereed vir 'n oorlog teen die Sowjetunie.
- Kennedy was 'n onverskrokke leier.
- Kennedy was voorbereid om die VSA teen die Sowjetunie te verdedig.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

1.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V2]*

- Gelukkig/trots/tevrede – die president was bereid om ferm op te tree.
- Oortuig – die blokkade was nie 'n oorlogsverklaring nie.
- Veilig/oortuig – die blokkade was 'n noodsaaklike stap in die verdediging van die land.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)

1.3 1.3.1 *[Verduideliking van 'n begrip uit Bron 1C – V1]***(a) Koue Oorlog**

- Ideologiese konflik tussen die VSA en die USSR in verband met die Kubaanse missielkrisis.
- Stryd wat tussen die USSR en die VSA en hulle onderskeie bondgenote ontwikkel het.
- Oorlog gevoer deur middel van ekonomiese druk, selektiewe hulp en propaganda.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

(b) Kwarantyn

- Om die toegang van skepe na Kuba te verhoed.
- Om die toegang van USSR missiele na Kuba te blokkeer.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

1.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V1]*

- Optrede (blokkade) is as 'n dreigement van naderende oorlog gesien.
- Die VSA se optrede (blokkade) kon as 'n oorlogsverklaring gesien word.
- Blokkade van USSR skepe na Kuba is gesien as uitdagend.
- Het probeer om eers die krisis langs diplomatieke weë op te los.
- Kennedy gehoorsaam nie die wette oor internasionale gebiedswater nie.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

1.3 1.3.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V3]*

Kandidate kan of KHRUSCHEV of KENNEDY kies en hulle antwoord met relevante bewyse ondersteun.

KENNEDY

- President Kennedy se wens was slegs om sy land te verdedig.
- Het slegs reageer op die bedreiging van Russiese invloed in Kuba.
- Het NK geblameer wat versekerings verbreek het.
- Het onkonvensionele metodes gebruik om die Koue Oorlog te verleng.
- Enige ander relevante antwoord.

**U2 spioenasie-vliegtuig insident bo Kuba
KHRUSCHEV**

- President Kennedy het 'n kwarantyn verklaar, gelas en streng toegepas.
- Khrushev het teen die bedreiging van missielbasisse in Europa en byna in sy agterplaas gereageer.
- Het missiele ontplooi om Kuba te verdedig.
- Kennedy het die USSR met die gebruik van mag gedreig.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)

1.4 1.4.1 *[Evaluering en interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V1]*

- Khrushchev het geglo hy tree ter wille van sy land op.
- Hy het ter wille van die mensdom opgetree. (1 x 2) (2)

1.4.2 *[Evaluering en interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V2]*

- Die oorwinning sal die mensdom se bestaan verleng.
- Dit vermy die gebruik van missiele as wapens.
- Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)

1.4.3 *[Evaluering en interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V3]***Baie bruikbaar:**

- Dit dra inligting oor van iemand wat nou betrokke by die missielkrisis was.
- Dit dra inligting oor van die Koue Oorlog wat tussen die USSR en die VSA bestaan.
- Historici kon uitvind wat agter die skerms aangaan.
- Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)

1.5 *[Interpretasie, analise en sintese van bewyse uit alle bronne – V3]*

Kandidate kan die volgende punte gebruik om die vraag te beantwoord:

- Kernoorlog is afgeweer.
- Die VSA het belowe om Kuba nie aan te val nie.
- Die USSR het missiele uit Kuba verwyder.
- Die VSA het belowe om missiele naby die USSR se grens te verwyder.
- 'n "Hotline" ('blitslyn') tussen die VSA en die USSR is tot stand gebring.
- 'n Kernspervdrag is onderteken.
- Kennedy se gewildheid het toegeneem – as 'n held beskou.
- Khruhshev se gewildheid het afgeneem – gesien as 'n swak leier en is verwyder uit sy magposisie.
- Enige ander relevante antwoord.

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse d.w.s. toon min of geen begrip van die gevolge van die Kubaanse Missielkrisis. • Gebruik bewyse gedeeltelik om oor 'n onderwerp te skryf of kan nie oor die onderwerp skryf nie. 	PUNTE: 0–2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meesal relevant en verwys in 'n groot mate na die onderwerp d.w.s. toon 'n mate van begrip van die gevolge van die Kubaanse Missielkrisis. • Gebruik bewyse in 'n basiese manier om 'n paragraaf te skryf. 	PUNTE: 3–5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse d.w.s. toon 'n deeglike begrip van die gevolge van die Kubaanse Missielkrisis. • Gebruik bewyse effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat begrip van die onderwerp toon. 	PUNTE: 6–8

(8)
[50]

VRAAG 2: HOE HET ANGOLA DIE FOKUSPUNT VAN DIE KOUER OORLOG IN DIE 1970's EN 1980's GEWORD?

- 2.1 2.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*
- UNITA (1 x 1) (1)
- 2.1.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*
- Olie-installasies
 - Hawens
 - Spoorweë
 - Damme
 - Brûe
 - Elektriesiteitslyne
 - Ystermyne
 - Fabriek (Enige 3 x 1) (3)
- 2.1.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2]*
- Angola was 'n multi-rassige demokratiese land (Suid-Afrika se apartheidsideologie was gebaseer baseer op die beginsel van rassieskeiding.)
 - Die Angolese regering het 'n Marxistiese ideologie gevolg (Suid-Afrikaanse se regering was kapitalisties en anti-kommunisties).
 - Angola het die ANC toegelaat om opleidingskampe te stig (Suid-Afrikaanse regering het gevrees dat dit basisse sal wees waarvandaan Suid-Afrika aangeval sou word.)
 - Angola het ondersteuning vir die Suidwes-Afrikaanse Volksorganisasie (SWAPO) aangebied vir bevryding van Suid-Afrikaanse beheer.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)
- 2.1.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2]*
- Suid-Afrika het Angola binnegeval.
 - Die MPLA het bedreig deur Suid-Afrika gevoel en kon nie homself verdedig nie sonder om eksterne ondersteuning te vra nie.
 - Suid-Afrika het militêre opleiding en ondersteuning aan die MPLA se teenstanders, UNITA en FNLA gebied.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)
- 2.2 2.2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V1]*
- Terrorist
 - Barbaar (2 x 1) (2)
- 2.2.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V2]*
- Die apartheidsregering het die woord gebruik om na vryheidsvegters/aktiviste te verwys.
 - Die SAUK-verslag ondersteun die regering.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)

- 2.3 2.3.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1]*
- Verenigde State
 - Sowjetunie (2 x 1) (2)
- 2.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2C – V2]*
- Om hulp aan mededingende nasionalistiese groepe te verleen.
 - Om te verhoed dat elkeen sy ideologieë versprei.
 - Die USSR ondersteun die MPLA en die VSA ondersteun FNLA en UNITA.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)
- 2.3.3 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1]*
- Rusland
 - Kuba (2 x 1) (2)
- 2.3.4 *[Definisie van begrip uit Bron 2C – V1]*
- 'n Stelsel waarin mense hul eie verteenwoordigers kies.
 - 'n Stelsel van regering gebaseer op die wil van die mense.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)
- 2.3.5 *[Interpretasie en evaluering van bewyse uit Bron 2C – V2]*
- Die VSA het gehoop dat UNITA 'n oorwinning in die konflik sou behaal.
 - Om oorwinning vir demokrasie te verseker.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 1 x 2) (2)
- 2.3.6 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – L1]*
- Oorlogshoof
 - Hoofkaptein
 - Volksredenaar
 - Staatsman (Enige 2 x 1) (2)
- 2.4 2.4.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2C – V2]*
- Die Sowjetunie het groot hoeveelhede wapens na Angola gestuur.
 - Die Sowjet-ondersteuning het vernietiging veroorsaak.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)
- 2.4.2 *[Evaluering van bevooroordeeldheid uit bewyse van Bron 2D – V3]*
- Tot 'n groot mate:**
- Die titel van die spotprent 'Slay Bells' impliseer dat die wapens wat na Angola gestuur word lewensverlies sou veroorsaak.
 - Die spotprent toon dat 'n dorp vernietig word deur die wapens wat deur die Sowjetunie sleg gedra word.
 - Enige ander relevante antwoord.
- In 'n mindere mate:**
- Dit was akkuraat om aan te toon dat die Sowjetunie groot hoeveelhede wapens na Angola gestuur het.
 - Die wapens wat uit die USSR na Angola gestuur is, het baie dood en vernietiging veroorsaak.
 - Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2) (4)

2.5 [Bepaal die bruikbaarheid van Bronne 2C en 2D – V3]

- Bron 2C bied waardevolle inligting oor Kuba wat Rusland in die konflik help.
- Bron 2D fokus op die betrokkenheid van Sowjetunie in Angola.
- Enige ander relevante antwoord. (Enige 2 x 2)

(4)

2.6 [Interpreteer, analiseer en evalueer inligting uit Bronne 2A en 2D – V3]

Kandidate moet die volgende punte in hul antwoord insluit:

- Angola is as 'n bedreiging vir Suid-Afrika beskou.
- Angola was 'n multi-rassige Marxistiese land. Die sukses daarvan sou die kapitalistiese apartheid in die Suid-Afrikaanse staat ondermyn.
- Angola ondersteun bevrydingsbewegings soos SWAPO.
- Die MPLA het hulp gekry van die Sowjetunie en Kuba.
- Die VSA het FNLA en UNITA bygestaan.
- Angola het militêre hulp van kommunistiese lande ontvang.
- Enige ander relevante antwoord.

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op elementêre wyse d.w.s. toon min of geen begrip van hoekom Angola die fokuspunt van die Koue Oorlog-spanning geword het. • Gebruik bewyse gedeeltelik om oor 'n onderwerp te skryf of kan nie oor die onderwerp skryf nie. 	PUNTE: 0–2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meesal relevant en verwys in 'n groot mate na die onderwerp d.w.s. toon 'n mate van begrip van hoekom Angola die fokuspunt van die Koue Oorlog-spanning geword het. • Gebruik bewyse in 'n basiese manier. 	PUNTE: 3–5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse d.w.s. toon 'n deeglike begrip van hoekom Angola die fokuspunt van die Koue Oorlog-Spanning geword het. • Bewyse hou goed verband met die onderwerp. • Gebruik bewyse effektief in 'n georganiseerde paragraaf wat begrip toon van die onderwerp. 	PUNTE: 6–8

(8)
[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE**VRAAG 3: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – CHINA**

Bespreek die politieke, ekonomiese en sosiale gevolge van Mao Tsedong se beleid en dui aan in watter mate China tussen 1949 en 1976 supermagstatus behaal het.

SINOPSIS

- Moet die politieke, ekonomiese en sosiale gevolge van Mao Tsedong se beleid, insluitende China se status teen 1976, bespreek.

HOOFASPEKTE**Inleiding**

- Leerders moet aandui hoe Mao die Chinese ekonomie opgebou het, maar polities en sosiaal vir China, 'n duur prys betaal het. Hulle moet dan wys tot watter mate, met behulp van vaardige internasionale maneuvres, dit teen 1976 'n supermoondheid was of nie 'n supermoondheid was nie.

UITBREIDING

- Opkoms van Mao Tsedong en verklaring van PRC.
- Eerste vyfjaarplanne –1953–1958.
- Groot Sprong vorentoe, 1958: verskriklike mislukkings; propaganda en valse statistieke.
- Groot Chinese hongersnood – 30 miljoen dood (1959–1962).
- Verkryging van kernwapens, wat supermoondheidstatus voorgestel het.
- Vaardige buitelandse verhoudinge (bv. skaar nie openlik met die USSR nie, daarstelling van verhoudings met Afrika-lande; détente met die VSA).
- Die Kulturele Rewolusie, 1966.
- Mao se politieke terugkeer.
- Massiewe suiwerings.
- Hervestiging van mense na die platteland.
- Uitvoere was gelykstaande aan invoere.
- Opkomende supermoondheid by Mao se dood.

Slot: In verband met inleiding wees, wat aandui of China teen 1976 supermoondheidstatus bereik het.

[50]

VRAAG 4: ONAFHANKLIKE AFRIKA – VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE VAN DIE KONGO EN TANZANIË

[Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse deur analitiese en interpretatiewe vaardighede te gebruik.]

- Kandidate moet die volgende aspekte in hul antwoord insluit:

SINOPSIS

- Kandidate moet die politieke en ekonomiese suksesse en uitdagings wat beide die Kongo en Tanzanië na onafhanklikheid gekonfronteer het, vergelyk en kontrasteer.

HOOFASPEKTE

- Inleiding: Kandidate moet fokus op die politieke en ekonomiese suksesse en uitdagings waarmee hierdie twee lande gekonfronteer word en 'n vergelykende analise maak.

**UITBREIDING
TANZANIË****POLITIEKE SUKSES EN UITDAGINGS**

- Eenparty sosialistiese staat gebaseer op demokrasie.
- Algemene taal – Swahili en Engels.
- Politieke stabiliteit as gevolg van nasiebou en Ujaama-beleid.
- Leierskap kode en Arusha-deklarasie
- 1964 – revolusie en poging tot muitery as uitdagings.

EKONOMIESE UITDAGINGS

- Ujamaa-nedersettings het misluk om landbouproduksie te verhoog.
- Nasionalisering het tot burokrasie en ondoeltreffendheid gelei.
- Doelstellings om self-versorgende (onafhanklik) te wees nie bereik nie.
- Daling in landbouproduksie.
- Daling in uitvoere en voedseltekorte.

KONGO**POLITIEKE UITDAGINGS**

- Chaos sedert onafhanklikheid / Moord op Lumumba – kon nie sy visie implementeer nie.
- Staatsgreep deur Mobuto
- Burgeroorlog weens magstryd
- Inmenging van België in politieke strukture
- Mobutuisme – kultusfiguur – verander staatsinstellings om soos sy persoonlike agentskappe te wees.
- Korruptsie en nepotisme
- Sessionistiese beweging in Katanga.

EKONOMIESE UITDAGINGS

- Mobutu se vorm van nasionalisering vernietig die ekonomie.
- Geen toename in landbouproduksie nie.
- Daling in pryse van hoof uitvoerproduk – koper.
- Die staat kon nie buitelandse skuld terugbetaal nie.

EKONOMIESE SUKSESSE

- Wêreld se grootste vervaardiger van industriële diamante.
- Verkope van koper, kobalt en diamante het mynmaatskappye toegelaat om voorspoedig te wees.
- Het potensiaal om groot hidro-elektrisiteit te produseer en Inga-hidro-elektriese stasie is die grootste in Afrika.
- Enige ander relevante antwoord.

Slot: Kandidate moet hul argumente met 'n relevante gevolgtrekking saamvat.

[50]

TOTAAL: 150